

Přes den okolo nuly. To stačí, aby plyn nebyl. Pavel Janeček prozradil krutou pravdu

parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Pres-den-okolo-nuly-To-staci-aby-plyn-nebyl-Pavel-Janecek-prozradil-krutou-pravdu-721509

25.11.2022 17:25 | Rozhovor

Přežijeme. Pokud bude zima mírná, říká bývalý šéf pražské plynárenské Pavel Janeček. Jak mírná? „Tvrdší zima znamená, že v noci bude kolem minus osmi a před den kolem nuly. V případě dalšího poklesu po dobu 14 dnů až měsíce, pak budou muset nastoupit regulační stupně,“ vysvětlil pro PL. Kromě toho také na pravou míru uvedl to, co se říká o Maďarsku a také o Německu.

Foto: Repro XTV

Popisek: Bývalý šéf Pražské plynárenské, Pavel Janeček

reklama

Jak jsme na tom aktuálně s plynem? Z vyjádření premiéra Fialy a ministra Síkely za poslední dny slyšíme, že všechno je vynikající, protože zásobníky jsou plné, lodě s LNG musí stát před Evropou frontu a vše je růžové. Odpoví to dle vašich odborných znalostí realitě?

Vůbec bych to nenazval růžovým. Pan premiér a pan ministr Síkela svou práci dělají dobře, protože zásobníky naplněny na 100 procent jsou. Tudíž je nemožné jakýkoli plyn, který je v současné době na lodích, vyčerpat a exploatovat na území České republiky, ale ani ve větší části Evropy. Má to ještě jeden důvod, nižší spotřeba plynu není jen otázka počasí, ale i sníženého výkonu ekonomiky. Vidíme velké ekonomické problémy, které situaci s plynem a jeho zásobami "zlepšují". Navíc máme poměrně příznivé počasí a v případě, že i nadále vytrvá, tedy budeme mít mírnou zimu, pak je určitá šance, že s množstvím plynu, které v zásobnících je, plus nějaké dodávky LNG a části přerozděleného plynu v rámci tzv. povinné solidarity z norských zdrojů, mohli bychom zimu přežít. Faktor počasí je nicméně zásadní. Bude-li zima tvrdší, před tím řečené vůbec nemusí platit. A tvrdší zima znamená, že v noci bude kolem minus osmi a před den kolem nuly. V případě dalšího poklesu po dobu 14 dnů až měsíce, pak budou muset nastoupit regulační stupně.

Lze odhadnout, o kolik se zvyšuje denní spotřeby plynu proti současnému počasí, kdyby teploty klesly k minus pěti až minus deseti stupňům?

Pak to jsou násobky proti dnešní spotřebě. Dnes se spotřeba pohybuje kolem 15-20 milionů kubíků plynu denně. Pakliže by teplota klesla k minus pěti nebo minus deseti stupňů, je to 50 milionů kubíků, což je obrovský rozdíl.

Poslední týdny hodně slyšíme o Maďarsku. Zaznívá zde do značné míry i posměch, že se chlubili dostatkem ruského plynu, ale mají ho prý za extrémní ceny, že nemají dost paliva atp. Jak tyto zprávy vnímáte? Známe jejich cenu ruského plynu?

Informace se dramaticky liší. Maďarsko má s Gazpromem dlouhodobý kontrakt na plyn, který pan ministr zahraničí Szijjártó ještě před měsícem a půl vylepšil o dalších asi 700 milionů kubíků s tím, že roční spotřeba je kolem 10 miliard kubíků ročně. Zbytek

Maďarsko dokupuje na spotu. Mně tyhle zprávy dělají smutným, protože v momentě, kdy Maďarsko pro některé naše politiky není politicky konformní s celkovou politikou EU, tak to vnímají stylem, že čím je Maďarsku hůř, tím líp. Tento přístup nesu strašně těžce.

Jistě ale vím, že maximální cena plynu, kterou má Maďarsko nasmlouvanu, je 150 euro za megawatthodinu. To je maximální cena, kterou s Gazpromem mají podepsanou. Cokoli je nad tím, je konvertováno do dluhu, takže to nezatěžuje cashflow maďarského rozpočtu. Takhle to prostě je. Spekulovat v jakém momentě bylo ze strany Ruska deklarováno, že Maďaři nakupují plyn pětkrát levněji než Evropa, tak v tom momentě to nejspíš platné bylo. Víme ale jakým způsobem byla cena plynu během letošního roku volatilní. Pokud to bylo řečeno v době, kdy cena plynu byla 80 euro za MWh, je to něco úplně jiného v daném poměru než když se cena pohybovala kolem 350 euro za MWh.

Opravdu mě trápí, že když někdo dělá věci jinak a je nekonformní s hlavní politikou EU, tak na to negativně poukazujeme. Ze strany Maďarska vidím jeden základní aspekt. Tamní politická reprezentace se bezpochyby stará o své občany a dělá to jak nejlépe umí. Ty výpady vůči Maďarsku jsou čisté politikum, protože Maďarsko to dělá jak nejlépe umí a měřítkem je vždy spokojenost občanů s vládou v průzkumech a pak samozřejmě ve volbách.

Velké české firmy se dosud stále nedočkaly zastropování cen. Od vládních stran zní, že je třeba čekat na evropské řešení nebo pokud bychom měli přistoupit k vlastnímu řešení, musí nám to Brusel schválit. Nevšiml jsem si ale kupříkladu, že by se někoho Německo ptalo, zda smí své podniky podpořit...

Minulý týden jsem byl na jednání v Německu v rámci firmy, se kterou spolupracuji. Bylo to mimořádně tvrdé jednání a postupně jsme se dostali i k tomu, jakým způsobem jsou přerozdělovány evropské dotace. Rozhodně jsem vnímal to, že Němci se určitě na nikoho ohlížet nebudou a v očích tamních průmyslníků je naprosto v

pořádku, když dojde k zastropování cen plynu na úrovni 1,7 Kč/kWh (proti českým 3 Kč) a vláda do podpory své ekonomiky napumpuje 200 miliard eur. Přitom jednání se mi potvrdilo, že to je skrze celou německou společnost. Bylo i kritizováno, jakým způsobem česká vláda využívá evropské zdroje na podporu průmyslu, což oni vnímají velmi úkorně. Naprosto zřetelně se ukazuje, že jde o partikulární zájmy každého státu, je prostě bližší košile než kabát. Takhle to reálně je.

Co se týče zastropování cen v České republice, volal jsem po tom už v lednu letošního roku a říkal jsem, že by mělo být krátkodobé a nutné k tomu, aby se vyřešil strukturální problém energetiky, který determinuje vysoké ceny, ať už se jedná o povolenky či dotace do obnovitelných zdrojů apod. Za mě kompenzace dodavatelům energií není nic jiného přerozdělení peněz ze státního rozpočtu. Představte si situaci, že v zimě dojde k tomu, že ve Francii nenajedou jaderné elektrárny, nebude foukat vítr a svítit slunce, dojde k obrovskému nedostatku elektrické energie v prostoru celé Evropy. V tom momentě ceny na burze vystřelí do závratných výšek a představte si, jakou částku by měl kompenzovat státní rozpočet, na to prostě nemáme peníze. Z těchto důvodů dlouhodobě volám po tom, aby se vláda zbavila koukání doprava a doleva a primárně se věnovala České republice a firmám na území České republiky, protože žádný státní rozpočet na to stačit nebude.

Začátkem podzimu se hodně mluvilo o dodávkách plynu z Kataru, z čehož nejspíš nakonec sešlo. Naproti tomu Čína v těchto dnech uzavřela kontrakt s Katarem na plyn na 25 let. Přišli jsme u této možnost dodávek plynu?

Jakýkoli plyn pro Evropu počínaje včerejškem, dneškem a zítřkem je dobrý. Dostatek zemního plynu na světě je, ale v případě že oddělíme pryč Rusko, dostatek možných dodavatelů nám už nezbývá. Katar je jedním z nich, ale aby zvýšil svou exportní kapacitu, bude muset investovat do nových nalezišť a to stojí nemalé peníze. I proto Katařané chtěli, abychom podepsali dlouhodobý kontrakt na 20 a 25

let a to za stávajících vysokých cen, což evropští partneři, nemluvíme teď o České republice, vůbec nechtěli slyšet. Je důvodné si myslet, že ceny plynu nezůstanou tak vysoké, a především, že nezůstanou takto volatilní. Na druhou stranu je to vždycky jen otázka peněz a pokud dojde k oživení na asijských trzích, poptávka po zemním plynu dramaticky vzroste a nahradit vypadlé kapacity z Ruska nebude jednoduché. Je to velký problém a vláda musí být sebevědomá a jednat o možnostech dodávek plynu nejen z Kataru, Ameriky, ale i z dalších zdrojů. Jednáme s Alžírskem, s Nigérií a dalšími zeměmi. Pak si ovšem musíme položit legitimní otázku, zda režimy, které tímto začneme finančně vyzdrojovat, budou dostatečně demokratické, abychom se nedostali do podobných ekonomických kleští, v jakých jsme nyní.

To je dost podstatné. Hodláme se zcela zbavit ruského plynu s argumenty, že s takovým režimem nechceme nic mít, ale na druhou stranu nemáme problém s katarským či jiným plynem, kde jde často o horší režimy než je ten ruský. Vzpomeňme na debatu o fotbalovém šampionátu a tisících mrtvých dělníků.

Mluvil jsem právě i o dalších zemích, které jsou možná ještě horší než Katar. Je to světová energetika, geopolitika jako prase, s odpuštěním. Zbavujeme se závislosti na jedné straně, která je pro nás velmi negativní a budujeme si závislost na jiné straně, správně jste zmínil fotbalový šampionát, ale podívejte se na ty africké země. Jenže něco takového prostě bude nutné. Uvědomme si, že Rusko dodává mezi 18-24 procenty všech energetických zdrojů do celého světa. Nahradit to je když ne nemožné, tak minimálně strašně složité, zvláště v krátké době. Druhou stranou mince je pak cenová úroveň. V Bruselu se teď vyjednává o cenových stropech s naprosto děsivými cenami. Evropa a politické reprezentace v rámci tzv. společných nákupů plynu, zastropování, fotovoltaiky a obnovitelných zdrojů či zrychlené povolování, to je naprostý diletantismus. V obchodním světě by se tohle nikdy nemohlo stát, na politické úrovni to ovšem vidíme v přímém přenosu.

Psali jsme:

Velká debata? Tomáš Vyoral varuje:
Připomeňme si, kdo jásal. A co v ČT chtějí
Mračková Vildumetzová (ANO): Takže všechno
je skvělé, všechno je zalité sluncem
Heller (KDU-ČSL): Asi nemá smysl zmiňovat,
že paní Balaščíková v demokratických volbách
zvolena nebyla
Správa železnic vybrala budoucí podobu mostu
na pražské Výtoni

Líbil se Vám tento článek?

Nezávislost naší redakce můžete podpořit peněžitým darem v jakékoliv výši bankovním převodem na účet:

123 - 4175230287/0100

QR kód obsahuje údaje k platbě, výši částky si určete sami.

Redakci PL můžete podpořit i zakoupením předplatného.
Předplatitelům nezobrazujeme reklamy.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se [ZDE](#).
Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se [ZDE](#).

reklama

Článek obsahuje štítky

[energie](#) , [janeček](#) , [plyn](#) , [vláda](#) , [Síkela](#)

autor: **Radim Panenka**

Ing. Miloš Zeman byl položen dotaz

Co nám přinesla vaše vtřícná politika vůči Číně?

Sliboval jste, že tu bude dělat obří investice, že budeme mít pandu a co z toho reálně nastalo?

Odpověď na tento dotaz zajímá celkem čtenářů:

Další články z rubriky

18:08 „Jako by se snažili vyřadit kandidáty.“ Ústavní právník má vážné podezření

Budoucím prezidentem se stane jeden z devíti kandidátů, které dnes k volbám zaregistrovalo Ministers...